

Eduskunnan lakivaliokunnalle
HE 14/2022 vp

LaV@eduskunta.fi

**KIRJALLINEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE
LAEIKSI KULUTTAJANSUOJALAIN JA KULUTTAJANSUOJAVIRANOMAISTEN
ERÄISTÄ TOIMIVALTUUKSISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ
ERÄIKSI MUIKSI LAEIKSI**

Teema: ehdotukset liittyen seuraamusmaksuun

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta eduskunnan lakivaliokunnalle ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Hallituksen esitys sisältää ehdotuksen kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annettuun lakiin direktiivien perusteella tehtävistä täydennyksistä. Ehdotuksen mukaan seuraamusmaksu voitaisiin määrätä tietyin edellytyksin myös, jos elinkeinonharjoittaja jatkaa tuomioistuimen tai kuluttaja-asiamiehen kieltämän sopimattoman menettelyn tai kohtuuttoman sopimusehdon käyttämistä. Lisäksi seuraamusmaksu päivitetään koskemaan myös hallituksen esityksen tuomia uusia velvoitteita hinnan ilmoittamista ja puhelinmyyntiä koskien.

Hallituksen esitys koskien seuraamusmaksuja on kannatettava, sillä tarkentamalla ja laajentamalla seuraamusmaksujen käyttämisen mahdollisuutta parannetaan puuttumista markkinoita häiritsevään toimintaan ja varmistetaan kuluttajien parempi suojele. Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan on tärkeää varmistaa kuluttajansuojaviranomaisille tehokkaat keinot puuttua kuluttajien suojaa vaarantavaan toimintaan.

Erityisen tärkeänä Kuluttajaliitto pitää seuraamusmaksujen liittämistä hinnan ilmoittamista ja puhelinmyyntiä koskevaan säännöksiin. Hinta on yksi kuluttajien ostopäätöksiä merkittävästi ohjaavista seikoista, joten sitä koskevan sääntelyn vastaisiin ilmoituksiin tulee voida puuttua tehokkaasti. Puhelinmyynti taas tutkitusti ei ole kuluttajille mieluinen myyntitapa. Kuluttajaliiton selvityksen mukaan (Kuluttajaliitto, Kysely puhelinmarkkinoinnista 9.10.2020) vain 17 prosenttia puhelinmarkkinointia edellisen kahden kuukauden aikana vastaanottaneista piti puhelinmyyntiä asiallisena. Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksen (Kilpailu- ja kuluttajaviraston Selvityksiä 2/2020) mukaan taas yli 76 prosenttia vastanneista suhtautui puhelinmyyntiin negatiivisesti, ja 83 prosenttia ei pitänyt puhelinmyyntiä hyödyllisenä. **Tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että seuraamusmaksusäätely koskee puhelinmyyntiin ehdotettua uutta sääntelyä.** Kuluttajaliitto haluaa vielä erityisesti kiittää hallituksen esitystä siitä, että siellä nimenomaisesti mainitaan, että seuraamusmaksu on mahdollinen seuraamus siitä, jos uusi pakollinen kirjallinen vahvistus lähetetään kuluttajalle puhelun aikana, eikä puhelun jälkeen, kuten uusi ehdotettu laki edellyttää.

Lakiehdotuksen sisältämien uusien keinojen osalta Kuluttajaliitto haluaa vielä lyhyesti viitata Kuluttajaliiton ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston työryhmävaiheessa jättämiin eriäviin mielipiteisiin koskien yksilöllisiä oikeussuojakeinoja (ehdotettu kuluttajansuojalain 2 luvun 15 a). Näkemyksemme mukaan esitetyt keinot eivät ole direktiivin edellyttämällä tavalla tehokkaita, sillä näiden keinojen tosiallinen käytettävyys on heikko, sillä lakiesitys ei esimerkiksi tarpeeksi huomioi kuluttajan mahdollisuutta purkaa tehty sopimus, mikäli elinkeinonharjoittaja toimii lain vastaisesti.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Emmi Meriranta
Lakimies OTM